

SXEDIO.GK9

22.8.1954: Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΣΤΗ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ.
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΟΡΚΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙ ΘΑ
ΣΥΝΕΧΙΣΕΙ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΕΠΟΝΤΑΣ
ΜΟΝΟ ΣΕ ΕΝΑ ΤΕΡΜΑ, ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Η δέηση που συγκάλεσε στις **22 Αυγούστου 1954** στον ιερό ναό Φανερωμένης στη Λευκωσία ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος - δύο μόλις ημέρες μετά την κατάθεση της προσφυγής της Κύπρου από τον πρωθυπουργό της Ελλάδας Αλέξανδρο Παπάγο στα Ηνωμένα Έθνη- αποτελούσε μια τρίτη προσπάθεια του Μακαρίου για καταπάτηση των αντιστασιακών Νόμων του Κυβερνήτη Σερ Ρόμπερτ Αρμιτέιτζ.

Το περίεργο στην όλη ιστορία ήταν ότι ο Διοικητής Λευκωσίας, που ελεγχόταν απόλυτα από τον Κυβερνήτη δεν αρνήθηκε να επιτρέψει, όχι μόνο τη δέηση αλλά και τη χρήση μεγαφώνων, πράγμα που ήταν απόλυτα ελεγχόμενο από τις αρχές.

Η εξήγηση που δόθηκε ήταν ότι η αγγλική κυβέρνηση πιεζόμενη από τις αντιδράσεις του Κυπριακού λαού και άλλων υποστηρικτών του στο Λονδίνο (όπως του βρετανού βουλευτή Ντράϊμπεργκ που παρευρισκόταν στην εκδήλωση) αναγκαζόταν να χαλαρώσει τα μέτρα ή ότι "έδινε σχοινί" στο Μακάριο για να συνεχίσει τις παραβιάσεις των νόμων ώστε στη δεδομένη στιγμή να τις παρουσιάσει εναντίον του.

Στη δέηση που αποτελούσε τη δεύτερη μεγάλη κοινή εκδήλωση Αριστεράς- Δεξιάς μέσα σε ένα μήνα παρέστη και ο βρετανός εργατικός βουλευτής Ντράϊμπεργκ.

Η συγκέντρωση της Φανερωμένης έγινε κατακαλόκαιρα και υπό **40** βαθμούς, αλλά αυτό δεν εμπόδισε τις **20.000** του κυπριακού λαού, κατά την εφημερίδα "Ελευθερία" της Δεξιάς ή **50.000** κατά την εφημερίδα του ΑΚΕΛ "Νέος Δημοκράτης" να συγκεντρωθούν μέσα και γύρω από την εκκλησία της Φανερωμένης για να διαδηλώσουν την αντίθεση τους

στις ενέργειες της αποικιοκρατίας.

Όλοι μαζί, αριστεροί και δεξιοί, βρέθηκαν κάτω από τους θόλους της ίδιας εκκλησίας για να ακούσουν τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο να ορκίζεται και να καλεί το λαό να ορκισθεί ότι θα συνέχιζε τον αγώνα του μέχρι τέλους για την ένωση.

Είπε ο Μακάριος στο τέλος της ομιλίας του που θεωρήθηκε ως ο όρκος της Φανερωμένης:

"Υπό τους ιερούς αυτούς θόλους ας δώσωμεν σήμερα το Άγιον όρκον: Θα παραμείνωμεν πιστοί έως θανάτου εις το εθνικόν μας αίτημα ανευ υποχωρήσεων. Ανευ παραχωρήσεων. Ανευ συναλλαγών, θα περιφρονήσωμεν την βίαν και την τυραννίαν, με θάρρος θα υψώσωμεν το ηθικόν παράστημα μας υπεράνω των μικρών και εφημέρων κωλυμάτων εν και μόνον επιδιώκοντες, εις εν και μόνον αποβλέποντες τέρμα, την ένωσιν και μόνον την ένωσιν".

Είπε στην ομιλία του ο Αρχιεπίσκοπος παρουσία όλων των εκπροσώπων των Κομμάτων και εκλεγμένων αντιπροσώπων του λαού και από τις δύο παρατάξεις:

"Εις πάνδημον δέησιν συνήλθομεν σήμερα εις τον ιερόν τούτον χώρον, Έλληνες αδελφοί. Και του Κυρίου δεηθέντες "ίνα λαλήση αγαθά εις τας ακοάς των δυναστών μας", διαλαλούμεν συγχρόνως την σταθεράν απόφασιν να "διαρρήξωμεν τους δεσμούς αυτών και απορρίψωμεν αφ' ημών τον ζυγόν αυτών". Εις την ωραίαν και ευγενή αυτήν προσπάθειαν είναι μεθ' ημών ο Κύριος των δυνάμεων, διότι μεθ' ημών είναι το δίκαιον, το οποίον σκαιώς περιφρονείται και ιταμώς καταπατείται υπό της δυνάμεως της βίας. Εχομεν δε την πεποίθησιν ότι το δίκαιον μας με του Θεού την βήθειαν, με την αμετάθετον εμμονήν μας και την πίστιν εις αυτό θα νικήση τελικώς και θα θριαμβεύση κατά της αδίκου βίας.

Ουδέν ούτω μικρόν ο μη ζήσεται τολμών αμύνεσθαι" κατά την έκφρασιν των προγόνων μας. Οσω και αν είμεθα μικροί ενώπιον του κολοσσού της αγγλικής βίας, θα τολμήσωμεν να αμυνθώμεν, θα αμυνθώμεν διά να ζήσωμεν. Και θα ζήσωμεν αμυνόμενοι.

Θα ζήσωμεν όχι δούλοι, αλλά ελεύθεροι. Υπέρ της ελευθερίας η άμυνα μας, της ελευθερίας την οποίαν η Ελλάς εγέννησε και ως θεάν ελάτρευσε και τον βωμόν της εθεμελίωσε με τα κόκκαλα των Ελλήνων τα ιερά, αυτή η ελληνική Θεότης δεν έχει θέσιν εις την ελληνικήν Κύπρον, όπου εις τον αιώνα των δημοκρατικών ιδεωδών και των αρχών της αυτοδιαθέσεως των λαών εξακολουθεί ακόμη να υφίσταται καθεστώς δουλείας προς ύβριν και προς όνειδος των υψηλών τούτων αρχών.

Οπερ δε το χειρότερον, εντός του βρετανικού Κοινοβουλίου κατά την 28ην παρελθόντος Ιουλίου ο υφυπουργός τν Αποικιών, αναφερόμενος εις την Κύπρον εδήλωσε σαφώς και χωρίς στενοχωρίαν ή αίσθημα αιδούς ότι υπάρχουν ωρισμένα εδάφη της Κοινοπολιτείας, τα οποία ως εκ των ιδιαιτέρων συνθηκών των, ουδέποτε δύνανται να γίνουν πλήρως ανεξάρτητα".

Εις αξίωμα δηλαδή του συνταγματικού δικαίου της Βρετανικής Κοινοπολιτείας η θέληση να αναγάγη ο Άγγλος υφυπουργός την επί της Κύπρου συνέχισιν του θεσμού της δουλείας, μέχρι τούδε εγνωρίζαμεν και αυτό τουλάχιστον διεκήρυττον οι Άγγλοι, ότι αξίωμα της Βρετανικής Κοινοπολιτείας είναι να προωθούνται βαθμιαίως όλα αι αποικίαι της προς την αυτοδιάθεσιν. Μέχρι πρότινος οι Άγγλοι έδιδον υποσχέσεις ή έκαμναν ευφυσείς υπαινιγμούς ότι οι εθνικοί μας πόθοι θα επραγματοποιούντο μελλοντικώς εις χρόνον ευθετώτερον. Εγκατελείφθη όμως ήδη η γνωστή βρετανική πολιτική των ελιγμών και άκαμπτος στάσις προεβλήθη έναντι του κυπριακού Ζητήματος.

Ούτε υποσχέσεις, ούτε υπαινιγμοί. Απόλυτος άρνησις και διά το παρόν και διά το μέλλον. Η Κύπρος είναι από τα εδάφη τα οποία ουδέποτε θα απαλλαγούν της βρετανικής κυριαχίας. Κατεδικάσθησαν οι Κύπριοι να γεννώνται δούλοι και δούλοι να αποθνήσκουν.

Και η τοιαύτη ανήθικος καταδίκη εξηγγέλλετο συγχρόνως μετά της αποφάσεως περί εισαγωγής

συντάγματος. Ποίου ανθρώπου σεβομένου εαυτόν και τας ηθικάς εννοίας δεν εξανίσταται η συνείδησις διά την εκ μέρους της βρεττανικής Κυβερνήσεως αποκάλυπτον περιφρόνησιν προς το αιώνιον ανθρώπινο αίτημα της ελευθερίας και προς πάσαν έννοιαν ηθικής και δικαιοσύνης.

Εις την πολιτικήν ιστορίαν της Αγγλίας θα αποτελούν στίγμα ανεξίτηλον αι δηλώσεις αύται του Αγγλου υφυπουργού, διά των οποίων καθορίζεται η τοιαύτη βρεττανική στάσις έναντι του κυπριακού λαού.

Αι δηλώσεις αυταί απεδοκιμάσθησαν όχι μόνον εις την νήσον μας, αλλά και εντός αυτής ακόμη της βρεττανικής Βουλής. Αγγλος πρώην υπουργός ετόνισε τότε εις την Βουλήν ότι "το κυβερνών σήμερον την Μεγ. Βρετανίαν κόμμα πρέπει να εννοήση πλέον το γεγονός ότι εις τον σύγχρονον κόσμον δυνάμεθα να κυβερνώμεν λαούς, μόνον εφ' όσον ούτοι εκουσίως το αποδέχωνται".

Εργατικός βουλευτής, ο οποίος την στιγμήν αυτήν ευρίσκεται μεταξύ μας εχαρακτήρισεν ως υποκριτικήν και επαίσχυντον την με τοιαύτας δηλώσεις συνοδευομένην εισαγωγή συντάγματος. Σοβαρά δε μερίς του βρεττανικού τύπου κατέκρινε με δριμείαν γλώσσαν την στάσιν αυτήν της Βρεττανικής Κυβερνήσεως. Εβδομαδιαία βρεττανική επιθεώρησης εχαρακτήρισεν αυτήν ως τραγικήν και γελοίαν. Τραγικήν, διότι προσέβαλλε το βασικόν δόγμα, ότι το αποικιακόν καθεστώς δύναται να δικαιολογηθή μόνον ως προσωρινή κηδεμονία ασκουμένη εξ ονόματος των αποικιακών λαών, γελοίαν δε διότι η βρεττανική Κυβέρνησις δεν έχει μάθει ακόμη "τα διδάγματα των ιδίων αυτής μωριών".

Την συνταγματικήν επίθεσιν και την δήλωσιν του Αγγλου υφυπουργού διά της οποίας απέκλειε διά τον κυπριακόν λαόν το δικαίωμα της αυτοδιαθέσεως, ηκούσαμεν με αγανάκτησιν και ομόθυμος ήτο η διαματυρία μας. Γνωρίζομεν καλώς ότι η Βρεττανική Κυβέρνησις, επιθυμεί την εισαγωγήν συντάγματος, όχι διά να παραχωρήση εις ημάς περισσοτέρας ελευθερίας, αλλά διά να στραγγαλίση δι' αυτού το εθνικόν μας

αίσθημα και να αποναρκώσει την ηθικήν αντίστασιν μας. Το Σύνταγμα είναι το μέσον διά την εκτέλεσιν της αποφάσεως περί παραμονής της Κύπρου αιωνίως υπό αγγλικήν κατοχήν. Και διά του συντάγματος επιδιώκει η αγγλική κυβέρνησις να γίνωμεν ημεις οι ίδιοι εκτελεσταί της αποφάσεως.

Πόσον όμως απατάται αν νομίζη τους κυπρίους τόσον ευτελείς, ώστε να προδώσουν τα εθνικά ιδιεύδη των. Αλλ' ήκουσαν ήδη την απάντησιν του κυπριακού λαού. "Αποκρούομεν το σύνταγμα", "δεν συγκατατιθέμεθα εις παράτασιν της δουλείας μας" ήτο η υπερήφανος απάντησις παντός Έλληνος κυπρίου. Πιθανώς να προσπαθήση η βρετανική Κυβέρνησις να εξεύρει αργυρώνητα όντα προς συνεργασίαν διά την επιβολήν συναγματικού καθεστώτος. Εχομεν την πεποίθησιν ότι δεν θα επιτύχουν εις μίαν τοιαύτην προσπάθειαν. Αλλά και επί πλέον πρέπει να έχη υπ' όψιν της το βασικόν αξίωμα, ότι δεν δημιουργούνται καθεστώτα με μόνον αργυρωνήτους ή αρνησιπάτριδας.

Διά να προχωρήση ανενόχλητος εις τα πολιτικά της σχέδια διά την Κύπρον η Βρετανική Κυβέρνησις προέβη την 2αν Αυγούστου εις την καταπληκτικήν δήλωσιν ότι θα εφαρμόζεται εις το μέλλον ατονήσαν άρθρον του ποινικού κώδικος, συμφώνως προς το οποίον παν πρόσωπον διωκόμενον διά στασιαστικήν ενέργειαν υπόκειται εις φυλάκισιν μέχρι πέντε ετών. Δι' επεξηγηματικής δηλώσεως καθίστατο επί πλέον σαφές ότι έκφρασις επιθυμίας προς μεταβολήν του καθεστώτος της νήσου αποτελεί στασιαστικήν ενέργειαν.

Από το Κυπριακόν λεξιλόγιον θέλουν οι κυρίαρχοι να σβήσωμεν την λέξιν "Ελευθερία". Θέλουν να μας μάθουν να είμεθα δούλοι ευτελείς και να λησμονήσωμεν όπι είμεθα Έλληνες. Ουδέποτε αι διεθνείς αρχαί και διακηρύξεις υπέστησαν τοιούτον κόλαφον, όπως κατά τας ημέρας αυτάς εις την νήσον μας. Τι παρέμεινε λοιπόν ορθόν εις την θέσιν του, εάν και αυτή ακόμη η έννοια της ελευθερίας ανειτράπη μέσα εις την συνείδησιν των ιθυνότων σήμερα την ανθρωπότητα λαών, και η ευγενής ορμή προς απόκτησιν

και διατήρισιν αυτής θεωρείται έγκλημα; Ησαν λοιπον λέξεις κεναί όλα εκείνα τα ευγενή συνθήματα εν ονόματι των οποίων οι λαοί της ανθρωπότητος εκλήθησαν διά να χύσουν το αίτημα των και να θυσιάσουν την ζώην των;

Εν ονόματι της Ελλάδος και της ελευθερίας μας εκάλουν προ ολίγων ετών να πελεμήσωμεν παρά το πλευρόν των. "Ελλάς" και "ελευθερία" ήσαν διά τους Αγγλους τότε τα προσφιλέστερα ονόματα. Σήμερον όμως η προς τας λέξεις αυτές επίκλησις εκ μέρους του Έλληνος κυπρίου αποτελεί έγκλημα προδοσίας, έγκλημα στάσεως. Ο απαίσιος φασισμός, ο οποίος επολεμήθη διά θυσιών πολλων και απέθανε και ετάφη εις τα πεδία των μαχών του τελευταίου παγκοσμίου πολέμου εξήλθεν ως βρυκόλαξ εκ του τάφου και αναζή σήμερον εις την Νήσον μας.

Τι απέγιναν όλα εκείνα αι διακηρύξεις περί κατοχυρώσεως των βασικών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ανθρώπου, τας οποίας εκ των πρώτων υπέγραψεν η Κυρίαρχος Δύναμις;

Την **10ην** Δεκεμβρίου **1848** η Γενική Συνέλευσις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών του οποίου μέλος αποτελεί και η Μεγ. Βρετανία ενέκρινε και υιοθέτησε την Παγκόσμιον Διακήρυξιν των ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, συμφώνως προς την οποίαν θα έπρεπε να κυβερνώνται εις το μέλλον οι λαοί. Βάσει του πρώτου άρθρου της διακηρύξεως ταύτης όλοι οι άνθρωποι γεννώνται ελεύθεροι και είναι ίσοι εις αξιοπρέπειαν και δικαιώματα. Βάσει του **19ου** και **20ου** άρθρου, έκαστος άνθρωπος έχει απόλυτον το δικαίωμα της ελευθερίας γνώμης και εκφράσεως. Έχει το δικαίωμα να διατηρή τας απόψεις, του χωρίς να δύναται κανείς να επεμβαίνη εις αυτάς και έχει το δικαίωμα της ελευθερίας προς ειρηνικήν συγκέντρωσιν και οργάνωσιν. Βάσει τέλος του άρθρου **21** ο λαός μιας χώρας πρέπει να αποτελή την βάση της εξουσίας της κυβερνήσεως.

Η Μεγάλη Βρετανία ηθέτησε την υπογραφήν της και παρεβίασε τας υποχέσεις της. Οχι μόνον δεν διησφάλισε τας ελευθερίας ταύτας του Κυπριακού

λαού, αλλ' απεναντίας τας κατέπνιξεν. Εφίμωσε την φωνήν του και ηγνόησε την θέλησιν του. Περιφρόνησε τα εθνικά του δίκαια και εστραγγάλισε τα δικαιώματα και τας ελευθερίας του. Και όλα αυτά διότι θέλει να τον αποστερήση από την κορωνίδα πασών των ελευθεριών και τον αδάμαντα πάντων των δικαιωμάτων. Ηθέλησε να τον αποστερήση από το δικαίωμα της αυτοδιαθέσεως, το οποίον εις την περίπτωσιν ημών των κυπρίων είναι ισοδύναμον με την εθνικήν ελευθερίαν μας.

Ανευ του δικαιώματος αυτού ουδέν δικαίωμα εν τω κόσμω έχει αξίαν. Ανευ της ελευθερίας αυτής ουδεμία ελευθερία έχει υπόστασιν.

Αυτήν την ελευθερίαν ζητούμεν. Προς αυτήν ατενίζομεν μετά θρησκευτικής ευλαβείας και πίστεως. Αυτή αποτελεί δι' ημάς και τα τέκνα μας την ελπίδα του παρόντος και την παραμονήν του μέλλοντος. Με το δράμα αυτής έζησαν και απέθανον αι γενεαί των προγόνων μας. Υπερ αυτής θα αγωνισθώμεν με όλας τας δυνάμεις μας.

Ο Κυρίαρχος εθέσπισε καταπιεστικούς νόμους διά να ανακόψη τον αγώνα μας, εχαρακτήρισε την έφεσιν μας προς αυτοδιάθεσιν ως αίτημα και την ορμήν μας προς την ελευθερίαν ως στάσιν. Ημείς τουναντίον πιστεύομεν ακραδάντως ότι ο αγών του κυπριακού λαού προς ανάκτησιν της ελευθερίας του δεν αποτελεί στασιαστικήν ενέργειαν, αλλ' υπόθεσιν ιεράν και καθήκον επιβαλλόμενον υπό του αγράφου ηθικού νόμου. Του καθήκοντος τούτου δεν θα αποστώμεν, έστω και αν πρόκειται να πληρώσωμεν την επιτέλεσιν του διά βαρυτάτου τιμήματος. Δεν θα περιφρουρήσουν τα υψηλά ιδεώδη της δικαιοσύνης, της αυτοδιαθέσεως και της ελευθερίας, εκατομμύρια ανθρώπων έχυσαν το αίμα των. Και δι' αυτά τα ιδεώδη σεμνύνεται ο πολιτισμός μας σήμερα και εις πάσαν επίσημον εκδήλωσιν τα ιδεώδη αυτά προβάλλονται ως η ευγενεστέρα επιδίωξις και το ευγενέστερον εντρύφημα της ανθρωπότητας.

Τα ιδεώδη αυτά δεν δυνάμεθα κατά μείζονα

λόγον να τα προδώσωμεν ημείς, οι οποίοι είμεθα απόγονοι εκείνων, οίτινες πρώτοι καθιέρωσαν και δια συνεχών θυσιών και αγώνων τα υπέβαλαν και τα διατήρησαν μέχρι σήμερον.

Ελληνες κύπριοι,

Υψηλά ας κρατήσωμεν τας σημαίας. Αι στιγμαί τας οποίας διερχόμεθα είναι κρίσιμοι και ιστορικά, από την βάσανον και την αγωνίαν πηγάζει πάντοτε η κάθαρσις από την δυσχέρειαν και τον πόνον η λύτρωσις. Αι σκοτεινάί ημέραι θα παρέλθουν. Η καταιγίς θα σιγήση και εις τον Κυπριακόν ουρανόν θα διαλάμψη η ευδία.

Ηδη αι περιστάσεις διαμορφούνται ευμενώς υπέρ ημών. Το Κυπριακόν ζήτημα έπαυσε πλέον να είναι ζήτημα κινούμενον εντός του στενού διαδρόμου του εν Κύπρω κυβερνείου και του υπουργείου Αποικιών. Εγινε ζήτημα προσελκύον διεθνές ενδιαφέρον.

Οι ελεύθεροι Έλληνες αδελφοί παντοιοτρόπως διαδηλούν προς ημάς την συμπαράστασιν και αλληλεγγύην των. Εις παλλαϊκά συλλαλητήρια και άπασαν την Ελλάδα ηκούσαμεν προχθές με συγκίνησιν την φωνήν των, την φωνήν της ελευθέρας πατρίδος, φωνή μητρόσ διεκδικούσης το απaráγραπτον δικαίωμα να εναγκαλισθή ελεύθερα τα τέκνα της, η δε εθνική Κυβέρνησις κατέθεσεν ήδη από δύο μερών ετήσιον εις τα Ηνωμένα Έθνη προς συζήτησιν του ζητήματος μας.

Τρέφομεν την πεποίθησιν ότι ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών δεν θα προδώση τας αρχάς του και δεν θα παραβή τας θεμελιώδεις καταστατικές διατάξεις του. Τρέφομεν την πεποίθησιν ότι θα αποδοθή επί τέλους δικαιοσύνη εις την Κύπρον. Διότι θα ήτο πράγματι κόλαφος κατά του ηθικού κύρους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, η παραγνώρισις μιας τόσον δικαίας υποθέσεως. Αλλ' εάν παρ' ελπίδα το δίκαιον μας αγνοηθή και εκεί, πράγμα το οποίον δεν πιστεύομεν, και πάλιν δεν θα υποστείλωμεν την σημαίαν του αγώνος. Ανεξαρτήτως των αντιξοοτήτων και των δυσμενών περιστάσεων, θα ανασυγκροτήσωμεν τας δυνάμεις μας και θα συνεχίσωμεν τον αγώνα.

Δύσκολος είναι ο αγών, δεν τρέφομεν προς τούτο
αυταπάτας. Αλλ' εις την ψυχήν όλων μας καίει
άσβεστος φλόξ, ο πόθος της ελευθερίας. Την φλόγα
αυτή ουδεμία δύναμις εγκόσμιος δύναται να
κατασβέση. Οι δε άνεμοι τους οποίους αι δυνάμεις της
βίας και της τυραννίας εξαπολύουν κατ' αυτής απ'
εναντίας την αναρριπίζουν και την ενισχύουν. Και
από την φλόγαν αυτή οραματιζόμεθα την ελευθερίαν
και αναγεννάται πάλιν ως ο μυθολογικός αρχαίος
Φοίνιξ.

Κύπριοι αδελφοί.

Στώμεν καλώς. Ουδείς ας ορρωδήση. Ουδείς ας
προδώση τας αρχάς και τας πεποιθήσεις του. Είμεθα
Έλληνες και μετά των Ελλήνων επιθυμούμεν να
ζήσωμεν.

"Υπό τους ιερούς αυτούς θόλους ας δώσωμεν
σήμερον το Άγιον όρκον: Θα παραμείνωμεν πιστοι έως
θανάτου εις το εθνικόν μας αίτημα ανευ υποχωρήσεων.
Ανευ παραχωρήσεων. Ανευ συναλλαγών, Θα
περιφρονήσωμεν την βίαν και την τυραννίαν, με
θάρος θα υψώσωμεν το ηθικόν παράστημα μας υπεράνω
των μικρών και εφημέρων κωλυμμάτων εν και μόνον
επιδιώκοντες, εις εν και μόνον αποβλέποντες τέρμα,
την ένωσιν και μόνον την ένωσιν".